

Rewarding Learning

ADVANCED

General Certificate of Education

2016

Centre Number

--	--	--	--	--

Candidate Number

--	--	--	--

Irish

Assessment Unit A2 2 (Sections B and C)

assessing

Reading and Extended Writing

AI222

[AI222]**FRIDAY 27 MAY, AFTERNOON**

TIME

2 hours 20 minutes.

Candidates are advised to spend 1 hour 20 minutes on Section B and 1 hour on Section C.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Write your Centre Number and Candidate Number in the spaces provided at the top of this page.

Write your answers in the spaces provided in this question paper.

Section B: answer **all** questions.Section C: answer **one** question only in Irish.

INFORMATION FOR CANDIDATES

The total mark for this paper is 100:

50 marks for Section B and 50 marks for Section C.

Figures in brackets printed down the right-hand side of pages indicate the marks awarded to each question or part question.

You are provided with an Insert for use with Questions **2** and **3** of Section B in this paper.The use of a dictionary is **not** permitted.

Additional Materials Required:

None.

For Examiner's use only	
Question Number	Marks
B1	
B2	
B3	
B4	
C1/2/3	

Total Marks	
-------------	--

2 Léigh an t-alt *Ciníochas in Éirinn*. (See Insert.)

Cuir críoch le gach abairt (a) go (j) le frása ón liosta (i) go (xi) thíos. Cuir an uimhir cheart sa bhosca i ngach cás. Ní bheidh gach abairt de dhíth ort.

Tús na habairte	Críoch na habairte
(a) Síleann cuid mhór daoine go gcuireann na hinimircigh	
(b) Tá daoine ina gcónaí inár measc	
(c) Cé go bhfuil cuid mhór le hofráil ag na daoine as tíortha eile	
(d) Níor thosaigh na fadhbanna leis an chiníochas	
(e) Cé gur ionann muid féin agus an lucht siúil ó thaobh stíl	
(f) Foilsíodh tuairisc ar na mallaibh a thug léargas	
(g) Tugtar maslaí don lucht siúil	
(h) Is saol ilchultúrtha é saol	
(i) Nuair a chuirtear imeachtaí ar siúl ar scoil, ba chóir	
(j) Níor chóir go	

- (i) ... ciníochas go forleathan.
- (ii) ... iad a bheith oscailte do gach duine.
- (iii) ... mhaireachtála de, ní chuirtear fáilte rompu sa tír seo.
- (iv) ... gach uile lá.
- (v) ... le sochaí na hÉireann.
- (vi) ... raibh duine ar bith ag mothú imeallaithe agus é ag a chuid oibre.
- (vii) ... ar an dóigh a gcaitear le páistí de chuid an lucht siúil.
- (viii) ... na scoile.
- (ix) ... síleann cuid mhór de mhuintir na hÉireann go bhfuil an rialtas ag cur airgead amú orthu.
- (x) ... nach bhfáiltíonn roimh dhaoine as tíortha eile.
- (xi) ... le teacht na n-inimirceach.

Marks for AO2 [10]

Examiner Only	
Marks	Remark

I suppose that is why Irish people will have to pay for their water.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.6

Examiner Only	
Marks	Remarks

Marks for AO3 [20]

BLANK PAGE
(Questions continue overleaf)

3 Filíocht

- (a) Scríobh aiste a léireoidh an tuiscint atá agat (ón fhilíocht a bhfuil staidéar déanta agat uirthi) ar sheansaol na ndaoine in Éirinn fadó.

I do fhreagra, déan tagairt do **dhá** dhán ar a laghad.

nó

- (b) Scríobh anailís liteartha ar an dán **One for Sorrow** le Gréagóir Ó Dúill.

Déan cinnte go bpléifidh tú na nithe seo a leanas i do fhreagra:

- Príomhthéamaí an dáin
- An dóigh a léiríonn an file a mhothúcháin ann.

One for Sorrow *in memoriam Máire Doyle*

Lasadh aghaidh mo mháthar, aoibh uirthi – an gáire, an chaint ard sholasta

Nár mhinic aici, b'in a bhíodh aici

Agus m'aint ar cuairt aneas, ina hearrach faoi bhláth.

Chuirte ó dhoras mé, tráth na rún

Á malartú ina dtoitíní cogarnaíle brioscaí le sásair fágtha,

An dá cheann crom i dtreo a chéile agus gan slí ann dom.

Shuinn ina hucht, ucht gan boladh bainne,

Is b'ionann dath ár ngruaige. Barr a méire

Le barr mo shróine, gháireadh sí faoi fhiaradh mo shúl

Go gcuireadh mo mháthair stop leis sin mar amaidí.

Theannadh a géaga, cuan mo chodlata de ghéaga, thart orm

Agus chimlín, de bharr méire,

Fionnadh fineáilte chraiceann bhreicneach a sciathán faoin ghréin.

Ba sheolta a sciortaí geala agus ise ina crann,

Ina crann ceoil, fómhar duilleoga ag imeacht ina stoirm nótaí,

Mo chealgadh de shiosarnach duilliúir,

De ghaoth chumhra análach i mo ghruaig,

Nó mise ar a glúin, a dhá sciathán thart orm, a méara ag dúiseacht an phianó,

Ag cur an gheal ina dhubh, an dubh ina gheal, mo mháthair ag ceol léi

Agus leanbh ar a gualainn, ceirt ina láimh, naprún faoina coim ard

Gáire ar a béal.

Uilig ag imeacht.

Rinne snag breac suirbhéireacht fhuar, shocraigh,

Thóg cipí marbha, bhris cipí beo, agus d'fheistigh

Meall éadrom dubh in airde ar an bheith.

Dhúbail siad, a nglórtha ina gcallán meaige,

Chuir an crann ó nádúir,

Ceo bog na nduilleog ag ceilt an phoill a d'fhás.

Ní hé an cuí is rogha, i gcónaí, ná ní gá gur bocht

An aimhréidhe. Ach d'imir ál na snag a gcluichí garbha fud an bhaill,

Examiner Only	
Marks	Remark

Examiner Only	
Marks	Remark

Examiner Only	
Marks	Remark

Examiner Only	
Marks	Remarks

Examiner Only	
Marks	Remark

[illegible]

Total marks [50]

THIS IS THE END OF THE QUESTION PAPER

Permission to reproduce all copyright material has been applied for.
In some cases, efforts to contact copyright holders may have been unsuccessful and CCEA
will be happy to rectify any omissions of acknowledgement in future if notified.

For use with Questions 2 and 3 of Section B

Léigh an t-alt seo a leanas agus freagair na ceisteanna.

Ciníochas in Éirinn

Tá athrú mór tagtha ar shochaí na hÉireann le fiche bliain anuas. Cionn is go raibh ag éirí chomh maith sin leis an tír bheag seo ó thaobh geilleagair de, bhí leibhéal ard inimirce againn nach bhfacthas roimhe sin. Tá an tuairim ag a lán daoine go gcuidíonn na hinimircigh le sochaí na hÉireann ach, ar an drochuair, tá daoine eile ann nach gcuireann fáilte rompu.

Anois agus an tsochaí ilchultúrtha againn, tá ardú tagtha ar leibhéal an fhoréigin a bhaineann le ciníochas. Dóitear tithe, bristear fuinneoga, scriostar carranna agus scríobhtar maslaí ar na ballaí lena chur in iúl do na daoine as tíortha eile nach bhfuil cuid de mhuintir na hÉireann sásta leis an tsochaí úr atá againn.

Tá lucht an chiníochais den tuairim go bhfuil Rialtas na hÉireann ag cur na milliún euro amú ar inimircigh nach dtugann a dhath don tsochaí agus a bhíonn ag iarraidh gach rud a fháil saor in aisce. Déanann siad dearmad go bhfuil scileanna ag cuid mhór de na daoine seo a chuireann le sochaí na hÉireann agus go mbíonn siad sásta na poist chrua a dhéanamh nach mbíonn muintir na hÉireann sásta a dhéanamh.

Ná déanaimis dearmad go raibh ciníochas go forleathan sa tír seo sular thosaigh na hinimircigh a theacht ina mílte ó thíortha eile. Riamh anall, ba é an lucht siúil a d'fhulaing agus a bhí imeallaithe ag cuid de mhuintir na hÉireann. Cé go raibh na nósanna céanna agus an teanga chéanna ag an lucht siúil agus a bhí ag muintir na hÉireann, níor glacadh go hiomlán leo sa tír seo. Tuairiscíodh le déanaí, mar shampla, go gcuireann breis agus cúig chéad páiste scairt ar *Childline* gach bliain á rá go ndearnadh ionsaí ciníoch orthu – ionsaí ó bhéal nó ionsaí fisiceach – agus is páistí de chuid an lucht siúil iad den chuid is mó.

Tá an lucht siúil ar an ghrúpa is mó a bhfuil cuidiú agus tuiscint de dhíth orthu. Ní bhíonn an caighdeán céanna maireachtála acu agus a bhíonn againn féin ná an fad saoil acu ach oiread. Go fóill, maslaítear iad ar bhonn laethúil agus ní chuirtear fáilte roimh na páistí sna scoileanna.

Cad é a thig linn a dhéanamh leis an dearcadh ciníoch a athrú? Tig le tuismitheoirí a gcuid páistí a thógáil le glacadh leis an éagsúlacht agus le meas a bheith acu ar dhaoine eile. Sa scoil, tig le múinteoirí polasaithe a chur i bhfeidhm a léiríonn meas ar na cultúir uile a fheiceann muid i scoileanna na hÉireann sa lá atá inniu ann. Is cóir fosta imeachtaí a chur ar siúl sna scoileanna a dtig le gach duine bheith páirteach iontu agus a chothaíonn cairdeas agus comhurraim. San ionad oibre, tá dualgas ar fhostóirí meon an chomh-mheasa a spreagadh sa dóigh nach mothaíonn duine ar bith faoi bhagairt ná scoite amach ón chuid eile den fhoireann.

Tá bealach fada le dul againn go fóill.

Source: Examiner.